

Społeczeństwo i kulturę Joseon ukształtował neokonfucjanizm. Wywarł on również ogromny wpływ na sztukę. Elementy, które stanowią po dziś dzień cechy charakterystyczne sztuki i kultury koreańskiej, wykształciły się właśnie w tamtym okresie. Poznanie tego kunsztu artystycznego w kontekście idei konfucjańskich stanowi klucz do zrozumienia nie tylko epoki Joseon, ale także współczesnej kultury koreańskiej.

Elitę społeczeństwa stanowiła wówczas grupa uczonych urzędników. Sam król był wzorcowym uczonym. Za najważniejsze wartości uznawano doskonalenie umysłu, lojalność, przestrzeganie norm moralnych, szacunek dla rodziców. Władcy dążyli do zjednoczenia państwa na wzór rodziny, w której król pełnił rolę głowy rodu.

SZATY URZĘDNIKÓW

miały podobny krój i stonowane kolory. Różniły się naszywanymi ozdobnymi emblematami. Jedynie najwyżsi rangą urzędnicy nosili czerwone szaty.

EMBLEMAT URZĘDNICZY

naszyty na piersi świadczył o randze urzędnika. Zdobiące go motywy, to np. wizerunki zwierząt – tu widzimy parę żuraw.

JEDWABNY KAPELUSZ

był nakryciem głowy wysokiego urzędnika

ZŁOCONY PAS

w istocie był pasem skórzany z naszytymi złotymi płytkami; świadczył o godności urzędnika. Im więcej płytek zdobiących pas, tym sprawował wyższy urząd.

PATRONAT HONOROWY
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
ANDRZEJA DUDY

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW MINISTRA
KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

WYSTAWA ZORGANIZOWANA WE WSPÓŁPRACY
Z KOREAŃSKIM MUZEUM NARODOWYM W SEULU

WSPÓŁPRACA

teksty Barbara Tichy
projekt graficzny Homework

MECENASI MUZEUM

PARTNERZY MUZEUM

PARTNER TECHNOLOGICZNY

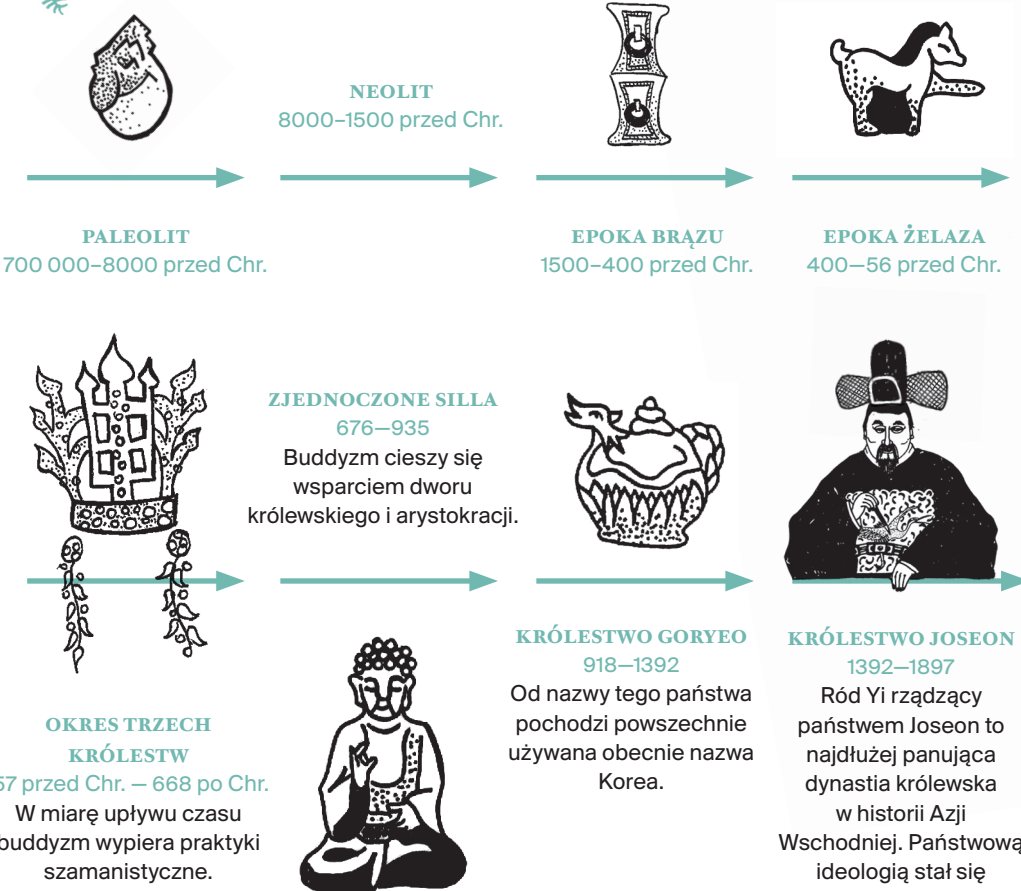
SAMSUNG

Muzeum Narodowe
w Warszawie

Na tropie... sztuki koreańskiej
Ciekawostki i informacje

Korea Południowa w powszechnej świadomości postrzegana jest jako kraj sukcesu przemysłowego, ojczyzna najnowszych technologii i światowych trendów kultury popularnej. Podziwiając nowoczesną Koreę warto poznać korzenie jej kultury. Wystawa z kolekcji Koreańskiego Muzeum Narodowego w Seulu prezentuje dzieła rzemiosła i sztuki od czasów narodzin cywilizacji na Półwyspie Koreańskim, aż do początku XX wieku.

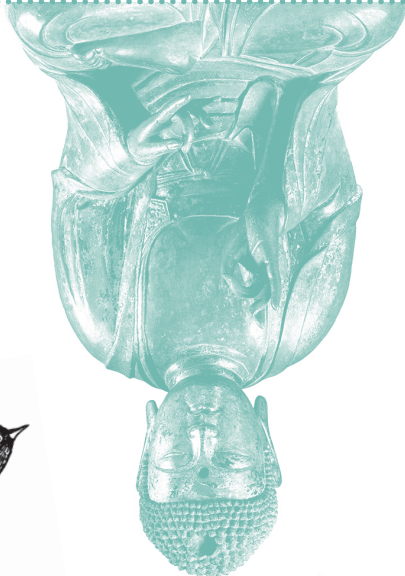
Jest to przedstawienie Buddy w otoczeniu jego pomocników – bodhisattwów. Budda siedzi na lotosowym tronie, trzyma ręce w geście (mudrze) nauczania. Wszystkie postacie otacza wspólna aureola.

TRIADA BUDDYJSKA

Przedstawiany był w pozie stojącej lub siedzącej. Jego dionie ułożone były w symboliczne gesty zwane *mudrami*. Najczęściej ukazywano go siedzącego w pozycji lotosu, która symbolizuje doskonałą równowagę myśli. Na wystawie można zobaczyć m. in. Buddę Bhaiśzadzajaguru, trzymającego w ręce fiakon z leczniczą miksturą, który niesie pomoc uzdrawiając chorych i przedłużając życie. Amitabha (Budda Nieograniczonego Światła) cieszył się szczególną popularnością w Korei. Zwracano się do niego prosząc o ochronę przed nieszczęśliwymi wypadkami.

BUDDA

W sanskrycie „istota dążąca do oświecenia”. Bodhisattwowie są pośrednikami pomiędzy Buddą a ludźmi. Powodowani miłosierdziem pomagają Buddzie prowadzić wiernych, wspierając ich w dążeniu do dobra. Wzbudzają ich w innych pragnienie oświecenia i podjęcie stosownych ślubów i praktyk.

BODHISATTWA

Buddyzm trafił na Półwysp Koreański z Chin w IV wieku. Początkowo koreańskie wizerunki Buddy były ściśle związane ze wzorami chińskimi. W VI wieku zaczęły nabierać cech charakterystycznych dla sztuki koreańskiej. Buddyzm był praktykowany przez wszystkie klasy społeczne, stąd bierze się różnorodność przedstawień ikonograficznych oraz materiałów rzeźbiarskich, takich jak złoceny brąz, żelazo, laka, srebro. Rzeźby, posągi lub malowidła ukazujące Buddę mają na celu nie tyle upamiętnienie historycznej postaci, ile raczej przypominać o dzemniacym w ludziach potencjale oświecenia. Mają również napawać oglądającego spokojem, inspirować go do osiągnięcia stanu szczęścia.

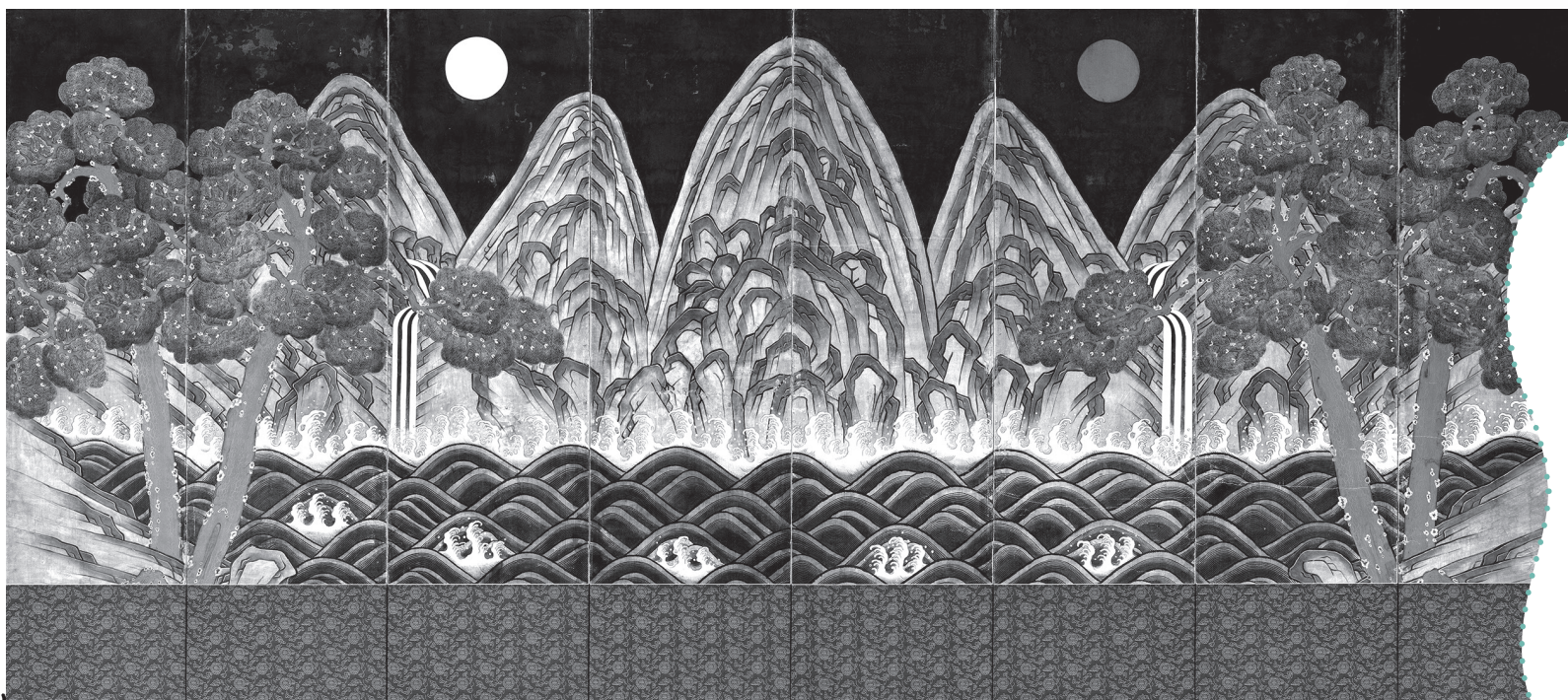

Dziesięć symboli długowieczności to bardzo ważne i często wykorzystywane motywy w sztuce koreańskiej. Należą do nich: słońce, góra, woda, kamień, chmura, sosna, grzyb nieśmiertelności oraz zwierzęta: żółw, żuraw i jeleni. Dekorują one wiele eksponatów prezentowanych na wystawie. Ponieważ każdy z tych motywów symbolizował długie życie, mogły one występować również osobno. Przedstawiano je na parawanach, zwojach malarskich, malowidłach ściennych oraz na wyrobach rzemiosła. Przedmioty z tymi motywami wykorzystywano jako podarunki z okazji sześćdziesiątych urodzin, czy podarunki, które król wręczał swoim poddanym w Nowy Rok.

SELADONY

to wyjątkowy rodzaj ceramiki, z której słynie Półwysep Koreański. Początki jej wytwarzania sięgają X wieku. Cechuje ją delikatny połysk, szlachetny kolor nefrytowej zieleni, wyrafinowane i harmonijne kształty. Opracowano wiele technik zdobienia tej ceramiki. Naczynia te ceniono bardzo wysoko nie tylko w Korei, ale także w Chinach. Dziś zainteresowanie koreańskimi seladonami stale rośnie.

PARAWAN

Schematyczna kompozycja ukazuje księżyc i słońce jako dwie komplementarne wobec siebie kosmiczne siły: yin i yang. Pięć gór zaś symbolizuje pięć żywiołów: ziemię, ogień, wodę, drewno i metal. Płynąca u podnóża szczytów woda sprawia, że żywioły te przenikają się i cyrkulują we wszechświecie. Stojące po bokach sosny uosabiają życzenie długiego i pomyślnego życia króla oraz trwanie dynastii. Kiedy władca podczas uroczystości zasiadał na stojącym przed parawanem tronie, zajmował miejsce na tle głównej części kompozycji i sam stawał się centrum wszechświata. W ten sposób wyrażał swoją usankcjonowaną przez Niebiosą rolę utrzymywania sił natury w harmonii i reprezentowania poddanych przed niebiańskimi bóstwami.

BIAŁA PORCELANA

rozpowszechniła się w Joseon (1392–1897). Jej minimalistyczna, wręcz purystyczna estetyka, uważana była za ucieleśnienie neokonfucjańskich ideałów – skromności i prostoty. Pod koniec XV wieku zaczęto zdobić ją bardzo drogim, sprowadzanym z Chin błękitnym pigmentem – kobaltem. W XVII wieku do zdobienia zaczęto używać również brązu żelazowego, a artyści stosowali motywy o charakterze narodowym.

